

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, péntek, február 13

Tizedik évfolyam.

„HAZAFISÁG” ÉS A „HAZA-ÁRULÁS”

Budapest, febr. 9.

A világ egy államában sem követte még el annyi visszaélés e kétszóval: „hazafiság”, „hazaárulás”, — mint nálunk. „Utazók ugyan beszélnek, hogy a vadak és félvadak közt nagy divatban van a legerősebb kifejezésekkel való élés, már ahol t. i. a rémuralom fejének vagy béréneinek tetszésétől függ a hazaárulás bélyegét valakinek homlokára sütni, — és azt a fejet leütni, — de a világ egy művelt államában sem dívik már e kifejezés használata, csak nálunk.

A „haza-árulás” bünténye kifejezést nyer ugyan régibb törvényeinkben, de akkor sem egyesek, vagy tömegek vannak hivatala a büntény kimondására, hanem a bíró és a törvényszék.

S íme, a mi kedves, de az ellenzéki tulkapások által terrorizált bazánknak minden szájhűs jogosultnak érzi magát arra, hogy a hazafiui, vagy hazaárulói címet tetszése szerint osztogassa, s egy-egy kártya-spiller, vagy a tekeasztalon éjszakázó korhely, (kik rendesen a legnagyobb szájjal bírnak), legtiszteltebb embereinket illeti a legmegbélyegzőbb kifejezésekkel.

Reméljük is, hogy a büntetőtörvénykönyv életbeléptetése után gyérebb lesz az efféle aeropagok száma.

Ámde ne tekintjük a csavargókat, a kávéházi szájhűsöket, kik csinálhatnak ugyan botrányt holmi tüntetések alkalmával, ámde nem csinálnak közvéleményt, hanem tekintjük magat az a közeget, mely a közvélemény alkotására van hivatala, és tekintjük az országgyűlést magát.

Van-e nap például, melyen a sajtó elő ne állna az ő nagyképűsködésével, és ki ne mondaná erre vagy arra az elenpártbéli az ő feltolt és félőrszakolt itéletét: hogy tudniillik az illető hazafiatiatlán, haza-ellenesen; bérencz módra, stb. járt el.

És kik beszélnek így a sajtóban? ki az a ki itéletet mond, és ki az akire mondja?

Nem a legnagyobb önhittség és szemérmertelenség kell-e ahoz, hogy valaki saját maga felett a legkedvezőbb, itéletet mondja? Lehet-e saját magának a bírja bár ki, egyes ember avagy egyes párt? — A vagy már ébenséggel az akar lenni, adhatunk-e itéletére valamit?...

A KELET TÁRCZÁJA.

TAGLIONI MÁRIA.

III. Gusztáv, svéd király uralkodása alatt, élt egy Karsten nevű híres drámai énekes. A király különösen kedvelte őt, s szép hangját nagyrabecsülte. Beszélnek, hogy mikor a szerencsétlen Gusztáv, kit, mint tudjuk, meggyilkoltak volt, halálos ágyán feküdt, így szólt szomorúan a művészhez, midőn ez hozzásietett, hogy utolsó perceiben nála legyen, „Karsten, végem van nem fogom ünt többé énekelni hallani!”

A Karsten leánya, nőül ment volt Taglioni Filippóhoz. E leány soha sem lépett színpadra. de neki is, miként anyjának, kitűnő tehetsége volt a hárfázáshoz. Mind az anya, mind leánya, nagyon szépek voltak. Taglioni Fülöp, az utóbbi férje, milánói születésű volt, s a stockholmi színháznál a balett mester tisztét s az első táncos szerepét töltötte be. Nehéz lett volna, több és különbözőbb művészi tehetséggel megáldott családot látni övéinél. Fülöp két nő testvére, a művészet ugyanazon ágát gyakorolta sikerrel, mint fivérök, de feltűnő szépségük csakhamar elragadta őket a színpadtól, még mielőtt idejök lett volna népszerű válni. Egyikük Dubourg grófnő, egy lyoni régi család ivadékához ment [nőül], a másik, kettőjük közül a szebbik Contariné grófnak, egy velencei nemesnek, ki a hasonnevű doge-k utódja volt, lett nejévé. Szépsége annyira világhírű volt, hogy a korabeli utazók, midőn a lagunák városát

Avagy ha egyik másik szónok feláll az országgyűlésen, és elkezd az elenpárt „hazafiatiatlán”, „haza ellenes”, „eljárását bírálni: Quo jure?

Miféle jogosultságnál fogva?

Ki nevezte őt ki bírónak, s mi alapon tulajdonítja magának azt a fennsőbbiséget, hogy nem az ő véleményén alapult eljárást hazafiatiatlannak nevezze?

Olyan perfidia ez kérem, amilyen csak lehet.

Mint például az egri érsek ur ő excellentiája is, a Tisza által udvariaságból remeknek mondott czikornyás és betanult beszédében mondá: hogy ha most Deák élne, ezt tenné, meg azt tenné...

Ugyan mikor hatalmazott fel a Deák nagy szelleme valami kis embert arra, hogy az ő nagyságát rövid araszokkal méregesse, vagy ama nagy szellem belátását magának vindikálja?

Ki meri azt állítani magáról, hogy akár Deák Ferencz, akár ő, az mindegy? mert hát ő ugy is tudja, hogy Deák mit akarna, avagy tenni? — Hiszen akkor törpe ő mellette Deák Ferencz, aki csak egy, — míg ő, t. i. az a másik, ráadás képen még a Deák Ferencz szellemét is magában hordja.

Pedig mily szokássá vált már ez a „Deák szellem-idézés”, — hogy csakugy szórják a nagy véleményeket azok, kik ha saját nevében beszélnek, nem tudná megmondani a hallgató: gyarlóság avagy kicsinység-e az mely ezeket a badarságokat így összehordja...

Hogy pedig a „hazafias” — vagy „haza-ellenes” politikai eljárások meg-bírlása még a Deák nevében való beszélésnél is nagyobb merészség, azt abból lehet következtetni, miszerint Deák soha sem érezte magát hivatottnak arra, hogy ez értelembe itéletet mondjon.

Annyit igen is mondott az öreg ur: „Ez az én véleményem, de azért ha valaki jobbat mond, azt kellelfogadni;” — míg azok a nagy emberek, kik most a Deák nevében szoktak itéletet mondani, határozottan követelik, hogy az ő véleményük fogadtassék el a legjobb gyanánt, máskülönben el levén határozva, hogy az el-lenvéleményüre: a „haza-ellenes” címet kimondják.

Hát vajjon nem jó lenne-e, ezekkel a nagy hangú czimosztogatásokkal egyszer s mindenkorra felhagyni, s nem vindikálni magunknak, hogy csak az lehet a hazafias, amit mi akarunk?

látogatták meg, azt mondták, „mennek, hogy lássák Velenczét, s a szép Contariné grófnőt.”

Fülöpnek volt egy fivére is, ki nagyon szépen játszott a lanton, s azon fölül zeneszerzői tehetséggel is bírt. A nápolyi király, kinek kedvence volt, különösen azzal bízta őt meg, hogy a királynő mulattatására legyen gondja, meglevén győződve arról, hogy egész sereg szelleműs dolgokat fog kigondolni, melyekkel mulattassa ő felségét.

Taglioni Filippo, a legismertebb, ez oly sok tehetséggel felruházott családból, nőt keresni északra ment, hová magával vitte forró égővi heves véralkatát.

Ez ellentétes éghajlat alatt született két tehetség szövetségéből származott egy oly páratlan lény, ki azon hatalomnál fogva, melyre művészi szakmájában emelkedni bírt, egyetlen volt a maga nemében; valódi lepke a táncosnők között: „az isteni Taglioni miként őt Lablanche nevezi.

Ez időben Svédhonban, egész forradalom ütött ki a színházi ültözetek körében Taglioni Fülöp, „kit Német és Franciaországban tartott több rendbeli balett előadások, az előadó táncművészet tetőpontjára helyeztek, fellekesülve a Gusztáv király által udvaránál behozott több újítások láttára, kezdte mellőzni a panierket, a nagy fodor halmazt, a hajporozott mesterséges fűrtöket, s az ültözk más tulajdait, melyek a színházi Olymp istenségeit, a tizenhetedik század divathölgyeibe alakították át. Taglioni Fülöp

Méltóztassanak elhinni, hogy ez oldalról már nevetségések vagyunk a külföld előtt. A „patriotismus” vagy „Landes-veerráth”-féle kitételek már csak gúnymosollyal fogadtatnak, mert széles e világon ismerik azt a jó szokásunkat, hogy saját hazafiságunkat kimondhatlanul nagyra tartjuk, a másét pedig fel sem vesszük, sőt egy vörös hagymáért össze hazaárulózunk bár kit is.

Kezdünk a szerbek „nagy száju” hirvenének pedestaljára emelkedni, hova ha egyszer feljutottunk, nem vesz le róla többé senki. Jó lenne tehát meggondolni a dolgot, mielőtt ez bekövetkeznék, és elfogadni azon művelt nemzetek példáját: hol a „hazafias”, „haza ellenes”, „haza-áruló” stb. kitétel ki van hagyva a mindennapiság szótárából.

Éljünk velük rendkívüli dolgoknál, kézzel fogható bizonyítékok alapján, de ne éljünk vele egyre másra, s ne tegyük magunkat ily meggondolatlan nagy hangú kitételek miatt nevetségessé a külföld előtt.

Romániával fenálló kereskedelmi szerződésünk az oláh vámbívalatok törvényellenes eljárása folytán végtelen panaszok és sérelmek kútforrása. Az ez irányban panaszok meghallgatása czéljából jelenleg érkekeztet tartatik Bécsben és má r eddig constatatott, hogy Romania részéről határozottan szabályellenes vámtételek alkalmaztatnak. Az e téren visszaélések megakadályozása czéljából ottani consulinak szigorú utasításokkal fognak elláttatni, mintán azonban az enquete folyamata alatt az kiderült, hogy orvoslás sok esetben azért nem lehetséges, mivel az érdekelt iparosok és kereskedők nem eléggé óvják jogait, és czélból, népszerű útmutatás fog közzé tétetni, melyből mindenki könnyen meg fogja ismerhetni e tekintetbeni jogait és azt is, hogy törvény ellenes eljárás esetén mily eljárást kell követnie.

K. Papp Miklós,
Született 1837. október 24.
Meggalt: 1880. február 12.

Megindulás és megdöbbenés néma fájdalom ragadja meg keblünket, midőn e sorokat papírra vetjük!

Tehát mégis csak be kelle következnie a gyászos végnek, melytől a jóbarátok, ismerősök, pályatársak nagy serege és az oly annyira le-sújtott család már napok, hetek óta rettegett:

házassága után néhány évig még Svecziában maradt, honnét át ment aztán Németországba. Taglioni Mariát, ki 1809-dik év april hava 23-án született akkor viszárvitték Franciaországba, hol azelőtt is neveltetett. A bécsi udvari színházban lépett fel először 1822, június 10-én egy atyja által szerzett balettbén, ily címmel: „Egy fiatal nympa bemutatattása Terpsichore udvaránál.” Mária művészete tanulmányozását, nyolcz éves korában kezdte meg.

A tánc tanulmányozása ha nem nehezebb is, de bizonynyal sokkal fáradtságosabb valamenynyi művészeteknél. A gyakorlatok, melyeknek az illető alá van vetve, rendkívül kimerítő. Taglioni Fülöp a nélkül, hogy tulzigoru lett volna, leányától mindenben a legkiválóbb pontosságot követelte; a szegény gyermek a legaprólékosabb testgyakorlatoknak volt folyton alávetve. Különben saját választásából történt, hogy azon pályára lépett, melyen később annyi diadalt aratott. Minden áron kiváló táncosnő akart lenni, és inkább, minthogy másodrangu legyen a színpadon, szívesebben lett volna dívatárusnővé. Taglioni Mária ez első fel-lépése, megvalósította a sikerről táplált leg-merészebb álmait. Valamennyi bíráló véleménye szerint csak meg kelle jelemnie a közönség előtt, hogy azonnal megbuk-tassa azon német táncosnő, ki eddig egyedül uralkodott a bécsi színpadon, miként el volt homályosítandó rendre rendre Európa valamennyi híres táncosnőjét.

Azon perczben a mint megjelent a színpadon, atyjával, ki azelőtt is rendezte

K. Papp Miklós, a Magyar Polgár szerkesztője, hosszas szenvedés után ma — február 12-én — délután 3 órakor kimult.

Csak pár napja hogy e lapokban regisztráltuk az elhunytak kör állapotában beállott veszedelmes fordulatot, s íme! ma már hült te-meteit álljuk körül!

Már hetek óta el lehattunk készülve a leg-rosszabbra; naponként a részvét őszinte érdeklődésével kérdezősködtünk a beteg hogyléte föl-l s mindennap leverőbb és vigasztalanabb hírt vettünk tudomásul. De — gondoltuk — mindez tán csak inkább a beteg kórágát környező család és barátok szerető aggodalmának tulzása, sem mint tény. Nem lehet, hogy e férfit, ki ügy-szólva most állott férfikora délpontján, az irgy halál kiragadja körünkől; annyi küzdelemnek, oly szépen megfutott pályának nem vethet oly korán véget az irgy halál.

És íme! a közlgy e bátor harcuzását, a nemes ellenfelet, a közös czelokért hevülő e de-rék bajtársat el kelle vesztitünk!

De elvesztittek benne a magyar napisajtó egyik legderekabb bajnokát, közéletünk egyik legkiválóbb férfját, a magyar drámai és szépirodalomnak tehetséges művelőjét! És el-vesztit benne az erdélyi részek fővárosa: egyik legderekabb polgárát, az erdélyi részek pol-itikai élete: egyik legtevékenyebb előharcuzását, a jótékony és közművelődési mozgalmak: egyik legfáradhatatlanabb bajnokukat!

És annyi vesztéssel szemben még az a főlemelő vigaszunk sem maradt, hogy bár az élet alkonyán sújtott volna le ránk e csapás, akkor midőn legalább enyhét nyújtott volna gyászunkban az a tudat, hogy hiszen egy hosszú élet alkonyán, küzdelemesen megfutott pálya vég-pontján lépett ki sorainkból.

De oly korán, — K. Papp Miklós alig volt 43 éves, — a férfui tevékenység, a nemes törekvési küzdelem, a gyümölcsöző alkotások közepett elveszítetni őt: ez lesújtó gondolat, való-ban.

Mennyi szép gondolat, mennyi törek-vés, mennyi nemes ambitio és terv állott még előtte! Mennyit szeretett és akart volna még tenni övéi, az annyi előszeretettel ápolott irodal-mi vállalatai, a közlgyek érdekében! S minden-nek most vége, vége!

Hogy ki volt K. Papp Miklós az erdélyi részek és városunk politikai és társadalmi köz-életében, hogy mit és mennyit vesztett benne a magyar időszi sajtó: azt mindenki tudja, nem-csak az erdélyi részek bérézei között, hanem messze túl a Királyhágón is, széles Magyaror-szágban. Neve mint hírlapíró és politikai köz-életünk egyik legkiválóbb bajnokáé a kiegye-zés óta nemesak ismeretes, de egyike volt a népszerűtebbeknek az egész hazában. Ismerte

előadási próbáit, izgatottsága oly nagy volt, hogy egyszerre elfeledte mindazt, mit szerepéből betanult s a főpróbán elő-adott, s rögtönözve tette meg első lépé-sét a közönség előtt. A közlekedesedést melyet keltett, nem fejezhetjük ki jobban mint e következő szavak által, melyekre amaz esemény egyik bálulóját ragadta: „Valóságos isteni ihlet volt az, melyben legelőször tűnt ki természetfeletti tehet sége; első nyilvánulása volt, csodálatra-méltó természetének.” Egyedül a láng-ész képes ilyen meglepetéseket tartani fenn számunkra.

A közönség tapsai s tetszés nyilvá-nításai nyolczszor készítették őt a kihi-vásoknak engedve, kilépni a színtérre. A nézők nem teltek el belátásával, s megbá-mulással.

A királyok sem tudtak igazabban vélekedni fölére; valóban isteni sugallat működött benne.

Taglioni asszony maga írta le, hogy mit érzett néha színpadra kilépése per-czeiben. Daczára apja minden igyekezeté-nek, hogy előre kijelölje neki hatásosb mozzanatait, daczára a fő próbán jelen-levők magasasztalásainak, kik gyönyörtől elragadtatva kiáltottak fel: „Mily gyö-nyörü! Milyen hatást fog ez tenni!” egy perczig sem habozott soha mellőzni min-den előkészületeit.

Mert e tullesztített lelki izgatottság-ban rendesen így szóllott magában. „Mi-re előre elkészültem, nem fog menni, na-gyon köznapi, teremtsünk valami jobbat.”

És ekkor átengedte magát az ihlet-

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hír-detéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Goldberger A. hirdetések fel-vételi irodája Budapeston Servituter 5. sz.

Nyilttéri czikkok

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

őt mindenki, a ki Magyarországon bár csekély részt vett a közlgyekben, vagy figyelemmel ki-sérte az irodalmi, társadalmi és politikai moz-galmakat.

Szinte fölöslegesnek látszik tehát, hogy e szomorú alkalommal élettrajzi adatokat soroljunk föl.

K. Papp Miklós született 1837. október 24-én Deesen; atyja tehetős, tevékeny kereske-dő volt. Tanulmányait Kolozsvárt a róm. kath. lyceumban folytatta az 5-ik gymnasiális osztá-lyban. Ekkor, az ötvenes évek elején, atyja, a ki e közben Keresztesen (Tordamegye) egy birtokot vá-sárolt, haza hívta, hogy gazdává nevelje. De Miklós, a ki már korán ellenállhatatlan hajlamot érzett az irodalmi pályá iránt, nem sokáig maradt otthon s bejött Kolozsvárra, ahol már korán megkez-dette irodalmi működését. Első kísérletei a Ko-lozsvári Közlönyben és a Korunkban láttak nap-világot, mely lapoknak, ha jól tudjuk, több évig rendes belmunkatársa volt.

Ugyanezen időben a 60-as évek elején lé-pett föl nagyobb szabású szépirodalmi munkáival.

Nagyobb szabású irodalmi működését csak 1867-ben, a Magyar Polgár megindításával kez-dődik.

E lapot, melyet mint az akkori balközép or-ganumát indított meg, csakhamar egyikévé tette a legelőkeltebben szerkesztett vidéki lapoknak. Kiváló hírlapírói érzékével, mindig a legérdeke-ssebbel tudott lapjában közönségének szolgálni s ügyes tollu munkatársakat csoportosítani a Ma-gyar Polgár köré.

A lapot 1871-ben, a Kelet megindulásakor napilappá tette; 1875-ben pedig a fusio követ-keztében a szabadelvű párt közlönyvévé.

K. Papp Miklós az irodalom majd minden ágazatában megpróbálta erejét; irt történelmi dolgozatokat, regényeket, elbeszéléseket, utirá-zokat, szindarabokat, jellemrajzokat, humoros tárcázecikkeket, politikai irányecskéket. Azt a mit a fiatalokri megmondhatatlanság elhanyagolt, később vasszorgalommal igyekezett helyreépítol-ni. Folytonosan tanult, művelte magát s róla igazán el lehet mondani, hogy mint író egészen „selfmade man” volt. A mi és a mennyi volt: azt nem az iskolának, nem másoknak, hanem egyedül önmagának köszönhetette.

Nem tartozhatik e rövid élettrajz keretébe, az elhunyt pályatárs irodalmi működését, s mun-káinak belbecsét fejtegetni s méltatni. Az iroda-lom-történet majd ki fogja mondani föltte ob-jectiv itéletét.

Azt minden elfogulatlan bírálójának el kell ismernie, hogy zamatos erdélyiesen jó magyar-sági stílya volt, mely néha pongyolaságba ment át, de így is értékesebb, mint az idegen nyel-vek hatása alatt megromlott nyelvérzékű annyi magyar író borzasztó magyarsága.

Mint elbeszélőnek: egy megbecsülhetetlen kiváló sajtósága volt: az élnkség, egézséges

nek és oly kiváló bájos mozdulatokat talált ki, melyek elragadták a közön-séget.

„Visszaemlékezve e páratlan mű-vészsnő diadalaira egyebek közt azt is meg kell említenünk, hogy nem hordta a mai korból való táncosnők visszataszító ültözkéket.

Egyik bírálati czikk, melyet az ak-kori sajtó bocsátott közre, s mely teljes igazságot szolgáltat a Taglioni megjele-nésének, igen szigoruan elítéli azon vi-selet szerényletlenségét, mely elfogadta a túll dudorokat és béléseket s azok okta-lanságát, kik kenyerüket éltük árán szer-zik meg, aczél szálak által fenntartott túll felhőkben emelkedve fel a légben Taglioni egészszzen másképp ültözködött ültözete a mellett hogy keccses, mindig szerény is volt. Irtózata a balettekben divó és uralkodó apró túll szoknyák iránt, egyik kiváló jellem vonása volt és ha saját magára más viseletet alkalmazott, ez épp annyira történt a művészet iránti szeretetből, mint szerénységi okokból. Valóban semmi sem tetszett előtte inkább megcsérteni az emberi megjelenés szépsé-gét, mint amaz ültözetek külalakja. A mi őt illeti soha sem akart bele egyezni oly szoknyát venni fel, mely alól térdei kilátszottak volna. Elég merész volt azon véleményben lenni, hogy a női szerén-y-ség igézőbb hatású az illetlen külsőnél és mindig azon meggyőződésben élt hogy a nőre nézve a művészet fükelléke az, hogy soha se feledkezzék meg neméről.

(Folyt. köv.)

humor, metsző satyra és ironia. Ezekben is naturalista volt, de olyan naturalista, kinek alkotásai, minden más fajta gyöngék mellett is, mindig élvezettel olvastatták magukat.

Ez a humorizáló, satirizáló és caricaturára hajló donuma sokszor túlságra is ragadta őt s kivált politikai vitákban sok ellenséget szerzett magának azzal a metsző gúnnyal, azzal a találó ironiával, melylyel ellenfelét nevetségessé tudta tenni a nagy közönség előtt.

Mint a köztulaj, különösen a politika emere nem volt theoretikus, de annál inkább practicus pártember, ki a kiegyezés óta kiváló és igen tevékeny szerepet vitt nemcsak Kolozsvárt, de az összes erdélyi részekben; minden választásnál és minden politikai mozgalomban nagy és sikeres tevékenységet fejtett ki, s korábban a balközép, 1875. óta pedig a szabadelvű párt igen nagy hasznát vette K. Papp Miklósnak mint hirlapírónak s mint pártembernek.

Ezenkívül érdeklődött és figyelemmel kísérte K. Papp M. a közélet minden jelenségét, részt vett tevékenyen minden közhatalu mozgalomban s hozzájárult a jótékony és közmívelődési célok előmozdításához, még pedig nemcsak szóval, agitációval, tettel, hanem pénzbeli áldozatokkal is. Ez a jótékonyág szintén egyik szép vonása volt jellemének; s a szűkölködők, jótékony célok, intézetek egy áldozatkész pártfogót veszítettek benne.

Azt sem szabad elfelednünk, midőn a népszerű hirlapíró élettrajzi adatait soroljuk föl, hogy kevés magyar író fejt ki olyan lázas tevékenységet, mint K. Papp M. fejtett ki különféle irodalmi vállalataival. 1872-ben 10 évre bérbe vevén a kolozsvári rom. kath. lyceum addig meglehetősen elhanyagolt nyomdáját: ezzel nemcsak új tiszteletet csinált, hanem rég soványított eszközt szerzett magának irodalmi vállalatai létesítéséhez. Így volt képes a M. Polgármellett időnkint egy-egy melléklet kiadni: a Jónás Lapját (1873.), a Történeti Lapokat (1874.) legutóbb a Hölgyfutárt, melyet csak egy évvel ezelőtt szüntett meg. Minde vállalat nem hogy hasznát hajtott volna, hanem még kára volt belőle, amennyiben ingyen adta e lapokat a M. P. előfizetőinek; tehát nem nyereséskedésből, mint inkább passióból adta rá a fejét e vállalkozásokra.

Nagy barátja volt és szenvedélyes gyűjtője a régiségeknek, kéziratoknak, műcímeknek. Ezekből igen szép gyűjteményt hagyott hátra. Nagy előszeretettel esüggött a történelmi és s több kísérletet is tett a történetírás mezején.

A magyar színészet hasonlókép egy kiváló barátját veszíti el K. P. Miklósnak. Nagy barátja volt a színháznak és színészeknek, kik épen úgy szerették őt a színház iránti meleg érdeklődésért, mint rettegtek a metsző tollu színházi referensől. E praegnans hajlamból magyarázható, az is, hogy szimulárral is megpróbálkozott még a 60-as évek elején, utjabban pedig két népi drámával. (Az ördög bibliaja és Judit asszony) és egy vígjátékkal (Absolon papa) tett nem épen sikertelen kísérletet; egy betegezetlen népszínműve (Bíró Agnes ezimmel) kéziratban maradt hátra.

Föl kell még jegyeznünk, hogy tapasztalatai gazdagítása céljából 1867-ben beutazta Német- és Franciaországot; 1869-ben viszont Olasz-, Török- és Görögországot, Egyiptomot, Palaestínát, Jeruzsálemet és Szíriát járta be s jelen volt a suez csatorna megnyitásán.

Nagyobb műveit im a következőkben soroljuk fel: Caraffa, Az 1735-ki zendülés története, (ezek történelmi munkák); Egy szép asszony története (regény), Törvényszék otthon (regény), Rabasszony (regény), A vádlottak padján (regény), Mit beszél a világ (regény), Tarka lapok, Régi képek a krónikából, Az élet színpadáról (elbeszélés-gyűjtemények, rajzok stb.)

K. Papp Miklós politikai szerepléséből föl kell említenünk még két képviselő-jelöltséget: egyszer Sz. Újvárt léptették föl 1869-ben egyszer meg Gy.-Fejervárt 1872-ben; de egyszer sem sikerült keresztülvinni megválasztatását.

Tagja volt a Petőfi-társaságnak, valamint Kolozsvár város képviselő-testületének; ezenkívül számos egyeletnek és társulatnak Kolozsvárt és egyébutt.

1867-ben, kevéssel a M. Polgár alapítása után házasságra lépett Szabó Pepivel, a kolozsvári nemzeti színház kitzinő soubrette-énekénő-jével, ki a legfeljelőzőbb odaadással ápolta őt az utolsó pillanatig, úgy hogy föl, nehogy a szegény hű hitves kötelességének áldozata legyen, a mi a hátramaradt négy kiskorú árvara (két leány s két fiu, a legidősebb 13, a legkisebb 8 éves) valóban irtozatos csapás lenne.

És most: Isten veled jobb hazába költözött pályatárs! Kegyeteles visszaemlékezés, béke és enyhe nyugalom Nemtője viraszon örök-álmód fölött!!! S. A.

Az 1880-ik évi államköltségvetés.
A képviselőház állandó pénzügyi bizottságának általános jelentése az 1880. évi államköltségvetésről így hangzik:

A pénzügyi bizottság most már az állami költségvetés vizsgálatánál a szorosán vett államháztartási előirányzatot nem kísérheti, mint több éven át, folytonosan a törlő irórnál kezében, mert kiadásainak legnagyobb része oly szerződéses kötelezettségekből áll, másik része anyira szükre lön szorítva, hogy azokból valamit törölni alig lehet. És így az 1880. évi előirányzatnál is a kiadások csaknem érintetlenül kerültek ki a bizottság birálata alól. Törles alig fordult elő; lényegesebb változásokat az áthelyezések és a felemelések idéztek elő.

Ezekben épúgy, mint a bevételek előirányzatában, főleg a költségvetés realitása érdekében — tett a bizottság lényegesebb változásokat; melyeknek egy részét — a fedezetnél — azonban előidézte az a körülmény, hogy a kormány által tervezett és az előirányzatnál számításba vett rendszabályok még eddig a törvényhozás szentesítését meg nem nyerék; ezért opportunitásuk sora és mértéke szerint tekintetbe vétettek és a mennyiben elfogadásra ajánlottak, számításba is vétettek ugyanazok a bizottság által, de mint az államháztartás aktív tényezői, magába a mérlegbe fel nem vettük azokat, hanem ennek lezárása után, mint esetleges fedezeti tényezőket, a mutatóköz hiány fedezetétől soroljuk azokat fel. Értjük itt a földterhermentési kötvények törlesztésére, valamint a kereseti és szállítási adóra, továbbá az ásványolaj vámilletékére és végül: az aranyban kamatozó, törlesztési államkölcsönök törlesztési hányadának fedezésére vonatkozó előterjesztéseket.

Maga a költségvetés sok lényeges változáson ment át a bizottság tárgyalásai következtében.

A kormány előterjesztése szerint ugyanis az 1880. évi államköltségvetésben a kiadások a következők:

a) Rendes kiadások összege: 245.340,456 ft
b) Átmeneti kiadások összege: 446,655 ft
c) Beruházások összege: 7.882,351 ft
Összes kiadás 253.660,662 ft

Bevételek.
a) Rendes bevételek összege: 232.419,367 ft
b) Átmeneti bevételek összege: 3.430,927 ft
Összes bevétel: 236.350,294 ft
Mérleg. Összes kiadás: 253.669,662 ft
Összes bevétel: 236.350,294 ft
Hiány 17.319,368 ft

Levonván az ásványolaj vámilletékének felemeléséből várandó 1.800,000 ft
Hiány 18.031,368 ft

Ehez adva a rendkívüli közügyi kiadást 2.512,000 ft
Összes hiány 18.031,368 ft

A pénzügyi bizottság ezen előirányzatot a következő változtatást tette:
A rendes kiadásokból töröltetett.
IX. Fejezet. Horvát-Szlavonorságok beligazgatási szükségleténél 85,130 ft

XVI. Fejezet. Pénzügyminisztériumnál és pedig:

15. czim. Bélyegnél 12,695 ft

16. czim. Jogilletékek és dijaknál 600 ft

18. czim. Ut- és hidvámmal 10,000 ft

Összesen 23,295 ft.

XVIII. Fejezet. Földmívelés, ipar- és kereskedelmi minisztérium:

2. czim. A gazdaság különböző ágai emelésére 60,000 ft

XX. Fejezet. Igazságügyi minisztériumnál

6. czim. Királyi főügyészségek Rendes kiadásokból összesen 171,325 ft.

A rendes kiadások emelve lőnek:

VII. Fejezet. Állami adósságoknál:

2. czim. Földterhermentesítési adósság 2.686,792 ft

3. czim. Szőlődezmaváltság 312,400 ft

Összesen 2.999,192 ft

XVI. Fejezet. Pénzügyminisztériumnál

uj (14) czim alatt felveendő a fogyasztási adó visszatérítések felosztásából Magyarországra terhére eső 303,663 ft

és 23. czim. Állami jószágok 128,054 ft 431,717 ft

Rendes kiadások emelése összesen 3.430,909 ft

Az átmeneti kiadásokból törölve:

V. Fejezet. Vallás- és közoktatásügyi minisztériumnál 3,302 ft

Átmeneti kiadások emelve:

IV. Fejezet. Földmívelés, ipar- és kereskedelmi minisztériumnál 60,000 ft

Beruházásokból törölve:

II. Fejezet. Közmunka- és közlekedési minisztériumnál 350,000 ft

A kiadások összesen: emelve lőnek 3.490,909 ft

apasztra 325,627 ft

Végeredményképen kiadások emelve 2.955,282 ft.

Bevételek.

Rendes bevételek apasztra.

V. Fejezet. Pénzügyminisztériumnál és pedig:

1. czim. Földadózál 1.200,009 ft
2. czim. Házadónál 200,000 ft
3. czim. Keresetadónál 800,000 ft
10. czim. Vasuti és hajózási szállítás használata utáni adó 800,000 ft
11. czim. Tekeasztalokért és játékhelyiségekért fizetendő adó 70,000 ft
14. czim. Hadmentességi díj 357,470 ft
18. czim. Adóhátráléknál 500,000 ft
19. czim. Szeszadónál 200,000 ft
23. czim. Cukoradónál 726,848 ft
27. czim. Bélyegnél 403,430 ft
29. czim. Díjaknál 13,000 ft
31. czim. Ut-, hid- és révvám 460,000 ft
46. czim. Állami vasutak, gépgyár és diógyári vasgyár tiszta jövedelménél 40,000 ft
Összesen 5.770,748 ft

VII. Fejezet. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium: 8. czim. Állami lötenyész intézetek 66,349 ft

Rendes bevételekben összesen. 5.837,097 ft

Rendes bevételek emelve:

I. Fejezet. Államháztartásoknál.

1. czim. Szőlődezmaváltságnál 600,000 ft

V. Fejezet. Pénzügyminisztériumnál és pedig:

12. czim. Nyereményadó 100,000 ft

24. czim. Fogyasztási adó visszatérítések felosztásából 1.014,437 ft

Összesen 1.114,737 ft

Rendes bevételekben összesen 1.714,737 ft.

Átmeneti bevételek apasztra:

II. Fejezet. Pénzügyminisztériumnál 503,718 ft

A bevételekből töröltetett 6.340,878 ft

A bevételek emelve lőnek 1.714,737 ft

Végeredmény a bevételek lezárítására 4.626,141 ft

A kiadásoknál végeredmény emelés 2.965,282 ft

A bevételeknél végeredmény (a szállítási és keresetadóból várható bevételek függőben tartásával) leszállítva 4.626,141 ft

vagyis: a pénzügyi bizottság megállapodása szerint a kiadások a következők:

a) rendes kiadások összege 217.443,350 ft

b) átmeneti kiadások 502,353 ft

c) beruházások 7.532,351 ft

Összes kiadás 225.478,063 ft

Ehez jó a kormány előirányzata szerint rendes közügyi kiadás 31.156,881 ft

Lesz a kiadás összege 256.634,944 ft

Mint hogy a fedezet a bizottság megállapodásai szerint lenne 231.724,153 ft

a hiány 24.910,791 ft

Ehez adva a rendkívüli közügyi kiadásokat a kormány előterjesztése szerint 2.512,000 ft

az egész hiány 27.422,091 ft.

lesz, tehát 9.391,423 ft-tal nagyobb, mint a mennyi a kormány által előirányozva lön. Ennek oka, mint a fennebb elősorolt változások bizonyítják, az, hogy a bizottság az előirányzatból kihagyta mindazt, a mi a kormánynak a törvényhozás által még helyben nem hagyott terveire lön alapítva.

De mint hogy a bizottság ezeket már le-

tárgyalá és azoknak némelyikének fedezetül használatát ajánlja is; a mérleg lezárása után reflektál azokra is. Itt első sorban emeli ki kormány azon előterjesztéseit, melyek alapján a szőlődezsma és földterhermentesítési kárpótás törlesztését tetemesen csökkentette volna és ezeknek fejében, előirányzatában a megfelelő tételeket tetemesen (2.999,192 ft) apasztra, — a képviselőházban maga visszavonta; ennek következtében az előirányzati tételeket a bizottság a régi alapra állította vissza. Másik előleges megjegyzésünk szintén a kiadásokra vonatkozik és abban áll, hogy úgy a rendes, mint a rendkívüli közügyi kiadásokat a kormány előirányzatában, tehát nem véglegesen megállapított összegben voltak kénytelenek felvenni, mert a közügyek tárgyalására kiküldött bizottságok mtlkódásokat, a bizottság tárgyalásai alkalmával még nem fejezték be és így megállapodásaik alapján a közügyi költségeket előirányzatunkban végleges összegben felvenni nem lehet. Tehát az összegek még változást szenvednek.

Ezzel kapcsolatban kell megemlítenünk azt is, hogy a kormány előirányzatába fedezetül részünkre az ásványolaj fejében 1.800,000 ft volt felvéve. Ez a magyar költségvetésben külön fedezetet nem képezhet, mert a közügyi kiadások fedezetétől szolgálnak; és így eltekintve attól, hogy most már az idő előrehaladottsága és ennek életheleptetésénél még várható késedelem nem jogosít fel arra, hogy e ezimen a mi részünkre ily összegben számítsunk fedezetre; az csak a közügyi terhekhez való hozzájárulásunk quótáját foghatja az előirányzott összegnél kisebb tenni, a minnek jó hatását költségvetésünk mérlege is érezn fogja ugyan, de erre való utaláson kívül egyebet most nem tehetünk, és így külön fedezetet e ezimen elő nem irányozhatunk. A mint hogy a kormány szándéka sem volt egyéb

a mérleg lezárása után felvett ez összeggel, mint hogy rámutasson e ezimen a közös háztartás terheiben reánk váró új fedezetre.

A kormány a fedezetbe a keresetadó ezimen 800,000 frtnyi emelést azon törvény alapján vett fel, melyben az adó némely tételeinek emelését indítványozta. Minthogy azonban maga a pénzügyminiszter ur úgy nyilatkozott a bizottságban, hogy az ország jelen helyzetében ennek a folyó évben igénybe vételéhez nem ragaszkodik, a bizottság ezt is kihagyta azon fedezeti források közül, melyeket a t. képviselőháznak ajánlhat.

Ugyanez áll az ut- és hidvám ezimén. A kormány előirányzatában felvett 460,000 forintnyi összegről, mert maga a pénzügyminiszter kijelenté, hogy ez adónemet ez alkalommal a kormány is kihagyni kívánja a fedezetből, mert az előterjesztett alakban a közlekedési bizottság azt elfogadhatónak nem tartá és annak más alakban beterjesztése a kormány nézete szerint is az idő rövidsége miatt nem lehetséges.

Azonban van a kormány előterjesztései közt három pénzügyi javaslat, melyek mint realizálható fedezeti tényezők figyelembe veendőek és mint ilyeneket — az illető törvényjavaslatok alapján — elfogadásra is ajánlja azokat a bizottság a t. képviselőháznak. Ugyanis a megfelelő törvényjavaslatoknak törvényerőre emelkedése esetén:

1. a vasuti és gőzhajózási szállítás használata után adóból annak emelése folytán csak hat havi érvény mellett is számíthatni 550,000 ft-ra;

2. a földterhermentesítési kötvények törlesztésére a kibocsátandó ötszázalékos papírháradék kötvényekből 5.075,280 ft-ra;

3. az államkölcsönök törlesztésének évi járadékai fedezésére kibocsátandó aranyjáradék kötvények után 2.783,424 ft-ra

e három tételben tehát 8.408,704 ft.

fedezet állana rendelkezésre a mi a fennebb feltüntetett összesen 27.422,791 ft.

hiányt leapasztná 19.014,087 ft-rintra.

Ennek fedezésére egyfelől a törvényhozás által megszavazva van az 1879. II. trvez. alapján kibocsátott 400 millió aranyjáradékokból felmaradt 15 millió.

A fedezet másik részét a vasuti beruházási kötvények képezik, melyek 11 milliónyi összegben az állam birtokában vannak; kamatjuk, mint a társulatoknak adandó előleg a költségvetésbe fel van véve és a vasuti papírok kedveltsége mellett most előnyös értékesítéskre annyival több kilitás van, mert azok ezimétéle az egyes vasutársulatok közt létrejött megállapodás folytán végleg megállapítottot és pénzpiacz által bizalommal fogadható formát nyert.

Ezekhez járul még az a körülmény, hogy a kormány nyilatkozata szerint a múlt év 32 milliónyi jelentékeny pénztári készlettel zárult le, és így a folyó évben, a netalán kedvezőtlen eseményekkel szemben az előre látható más természetű nagyobb mérvű kiadások fedezésére sem kell újabb fedezetről gondoskodni.

Fentebb érintett előre látható kiadásaink pedig, melyekről a költségvetés nem gondoskodik a következők:

1. A Dunaszabályozás költsége; az e ezimen előirányzott (350,000 frtnyi) összeget a bizottság a költségvetésből kihagyta, hogy a végleges tervekkel kapcsolatban állapíttassék meg azok költsége. E ezimen még az idén nagyobb mérvű kiadásra lesz szükség.

2. A soroksári gát átalakítására körülbelül 1 millióra lesz szükség.

3. Az alsó Tiszánál történő nagyobb mérvű szabályozási munkálatok tömeges költséggel fognak járn.

4. Szeged újja építésével és újabb vész elleni biztosításával járó kiadás szintén számításba veendő.

E költségek hogy mily mérvben fogják az évet terhelni, azt még most megállapítani nem lehet; de hogy halaszthatlan és nagy mérvű kiadásokat képeznek, az bizonyos és azért államháztartásunk folyó évi viszonyainak mérlegelésénél ezek felemelése nem mellőzhető. Egyszer-smind ismételve megjegyezhetjük azt is, hogy a fentebb kijelölt fedezet elégséges lesz e költségek ez évi fedezetére is.

(Vége köv.)

BELFÖLD.

Csik-Szereda 1880 febr. 9.

Tek. Szerkesztő ír!

A rövid farsang végét igyekeztünk mi is lehetőleg kizsákmányolni, egymásután csak hamar két oly élvezetes mulatságot rendezvén, melyek sokáig kedves emlékké momentumai maradnak társadalmi életünknek.

Első volt az olvasókör zártkörű táncvigama melyet f. hó 1-én saját könyvtára javára rendezett. Ez estélyeől — miután azt a „Kelet“ közlekedési számában valami kacsá tollu „szere-

esen“ tulzot caricaturákkal eléggé lefénymázolta — én legfennebb csak annyit mondhatok: hogy a jelzet úszályok, hála a jobb itra tért dívatvilágnak! most mérsékeltbben foszlottak mint valaha; továbbá, hogy a reménylett jóvedelmet nem annyira a csinos kiállítás mint inkább a drága 80 ftros zenekar hegedülte el.

A második estélyt f. hó hetedikén a közlekedési alakult s z e r e d a i j ó t é k o n y n ö e g y l e t „Táncvizsgálommal egybekötött zártkörű zene-ének és szavalati estély“ ezimén rendezte következő programmal:

1. Attila dalműből zongorán előadta: Szász Károlyné. 2. Lant és korona Tompától, szavalta: Fodor Bertha, 3. Kettős dalm (Hunyadi László dalműből) énekeltek: Lázár Dénes és Lázár Louise. 4. A Hugenották-ból, zongorán negy kézzre előadták: Mikó Erzsé és Baló Katinka. —

5. „A megfagyott gyermek“ Br. Eötvösti szavalta: Molnár Lótti. 7. Az „Alvajáró“-ból, zongorán előadta: Mikó Mari. 7. Népdal egyveleg, énekelte: Lázár Louise.

Oly gyakorlati jártassággal, magasabb hivatottsággal oldotta meg mindenik szereplő vállalatát, hogy bizony bármely magas igényű criticus is mielőzvetet találhatott volna ez előadásban.

Mi laicusok pedig, kik 200-an felül valánk:

a zongora lágy, andolgo, tizes, pattogó hangjai — az iskolázott énekek bájos dallamai és a költemények magasztos eszméin egy magasabb szellemvilágba ragadtatva, csak a közbe-önkéntelenül kitörő tapsvihar által elboredeztünk fel mámorunkból.

Meg is hozta ez előadás méltán várt anyagi gyűmölését is, mert a 19 ft felülfizetéssel együtt 180 ft készpénzt vettek be az egylet javára az ügyes pénztárnoknók.

Az előadást, mely 9 óra után véget ért, majdnem reggelig tartó fesztelen táncmulatság követte. A négyeseken 36—40 pár tánczost számítottunk meg, mit annál jobb kedvvel tovénk, mert hölgyeink toillette-jét csinos egyszerűség jellemezte. Ez volt a négylet első és minden tekintetben igen jól sikerült előadása, mely úgy hiszem, eléggé megalapította a jövődők reno-moját. Adja Isten!

r. l.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

LAMARTINE.

Rogeaard Ágost

12-dik felolvasása.

(Folytatás.)

Oiaszország akkori zilált viszonyai is sokat foglalkoztatták; (szerecsésére azóta megváltoztak). „Máskéfére — mondá — a hol emberek vannak, a hol nemcsak a multak porai lengenek felém.“ E felkiáltása majdnem életébe került. Egy olasz katonatiszt, a ki ebben sértést látot házaja ellen, párbajra hiva s veszélyesen megsebesíté. Lamartinek gyógyulása után első tette volt ama tisztelet, ellenfelét a fogságból kiszabadítani, (hova az a párbaj miatt került). „Becsületés ember volt, kötelességét teljesíté“ mondá Lamartine, a ki a költsézzel a bátorságot is egyesité magában. Bátorságának sokkal ragyogóbb jeleit adta később az utcaharezok közben, midőn karddal kezében, a torlaszok tetejéről szónoklott a néphez. A forradalom villámhárítójának nevezte magát, a mennyiben felfogta a nép dühének villámain, hogy helyes irányban gyújtósen velők. Ő nem vallá amaz elvet, hogy a költő, a művész kívül áll a politika határában. Mikor mindenki dolgozik, a költőnek, a művészenk is dolgoznia kell a társadalom ujjaalakításának nagy munkáján; a haza sorsa mindenkiel közös, hány nagy költő nem szenvedett honáért üldöztetést, száműzetést, miként Milton, Dante Hugo.

Hogy a közügynek szolgáljon, képviselővé lön. Az éneklő, magasan szárnyaló hatyu a nemzetgyűlésben a törvénytudók között, a fenkült lelki költő, az ingerült párhazerek közt! Voltak, kik csodálkoztak, voltak a kik mosolyogtak ezen elhatározás fölött. De a lágyan zengő, érzelmes költő megmutatta, hogy szónok is tud lenni, a ki ékeses szólásával el tudja ragadni hallgatóit s szilárd hangjával, becsületés, tiszta meggyőződés sugallta szavaival elő tudja mozditani a szabadság érdekeit. Volt beszédében egy neme a maró gúnynak, a mely soha sem téveszté el hatását a tömegre. Egyszer, midőn a törvényhozási testületből hazatérve egy laktanya előtt haladt el, egy katona pohár borral kínálta meg. Lamartine elfogadta és sorba koezintott a katonákkal. „Ez aztán valódi bankett“ mondá barátainak, kik tudvalevőleg leginkább szereték lakomák alkalmával tárgyalni a haza ügyeit.

Egyszer a nép vak dühében fejét kívánta. „Tán szeretné

Gondtalan élete, költséges utazásai tönk-rejutták. Ez nemcsak mint polgárra volt nagy csapás, mivel büszkeséget sérté, de a költőre is, mert hogy élhessen, sebesen s folytonosan kelle dolgoznia.

Miként Chateaubriand, Byron, Lamartine is tett utazást keletre, melynek leírásával új kincs-essel gazdagította irodalmát. De hogyan utazott! Mint valami fejedelem, nejét, leányát magával vitte s ezeknek Beyruthban öt házat rendezett be lakásul, mialatt ő husz lovaggal, a kiket mind ő látott el lóval, tovább utazott. Hát még a sok ajándék, a mit a keleti főemberek számára magával vitt! Ezen utában találkozott lady Stanhopeal, ama félig genialis, félig hőbortos angol hölgygyel, a ki oly fényes jövőt jósolt neki. Egy arab költővel is találkozott ut-ájában, kivel költői versenyre kelve, nem hagyta legyőzteni Franciaországot. Utazása több mint egy millióba került. Csoda-e, ha ilyen költsé-kes mellett főlemeszté mind saját tetemes vagyo-nát, mind neje fényes hozományát, mind nagy-bátyja örökségét? — Mikor minden oda volt, pénzért kezdett, irni. Itt történelmi, társadalmi műveket, tanácsokat a néphez, tanulságos csa-ládi iratok, műbiralatokat, megírta Török-ország történetét, de e műveiben lebetetlen volt felismerni a nagy költő szellemét, legfőkébb kö-zépszerűnek lehet nevezi azokat.

De hagyjuk e fájó emlékeket, térjünk visz-sza a nagy költő fénykorára s lássuk egy kissé szellemének azon alkotásait, a melyeknek hal-hatatlanságát köszönni. Legelőbb is fordítsuk fi-gyelmünket a „Mediations“-okra (elmékedések). Az elsőben Elvira, élő eszményképe iránti sze-relmet zengi, nemes, tiszta, valódi költői modor-ban. A második részben a meghalt Elvira veszte fölött keseregő lágy, zengzetes édes panaszszal. Le lac (a tó) című költeménye minden szerető szenvedő, de különösen minden női szívben viszhangra talál. Rogerand idézi a gyönyörtől köl-temény végső sorait, a melyekben a költő kéri a tavat, a környező sziklát, erdőt, őrzékek meg azon est emléket, melyet elhalt kedvesével kö-rükben töltött, kéri a szellőt, a hullám moraját, a csillagot, a mely vízében tükrözik, susogják, zengjék mindig azt: hogy ők — — — szeret-tek egymásf.

Nulla.

(Folyt. köv.)

Kivonat a „Budapesti Köz-löny“-ből.

Árverések. Müller János 788 ft 75 kr-ra becsült ingatlanai 1880. febr. 23-án a hosszúszo-zi kir. járásbírósg helyiségében, Filip Dotyia 366 ft 50 kr-ra becsült ing. 1880. apr. 7-én és 1880. máj. 7-én Libaton, Ordeanu Petru 1230 ft 99 kr-ra becsült ingatlanai 1880. márt. 11-én és 1880. apr. 12-én a szécsesebi járásbírósg telekköny-vi hivatalánál, Gologán J. Juon 575 ft-ra becsült ingatlanai 1880. márt. 9-én és 1880. ápril 12-én a hosszafutási községi irodában, Vajasi Lajos 914 ft-ra becsült ing. 1880. márt. 24-én Maros-Dátoson, Radu Lina ing. február 27-én a mohi községi irodában, Kovács Gergely 2279. ft 50 kr-ra becsült ingatlanai 1880. márt. 11-én a marosvásárhelyi tkkvi irodában, Bodor István 763 ft-ra becsült ingatlai 1880. márt. 15-én és 1880. apr. 27-én a marosvásárhelyi tkkvi irodá-ban, Tielu Nicolae 314 ft 50 kr-ra becsült ing. 1880. márt. 12-én és 1880. apr. 13-án a brassói tvszék tkkvi irodájában, Tömös Andrein 1054 ft-ra becsült ing. 1880. márt. 6-án és 1880. apr. 6-án Tüvisen, Toma Juon 1539 forint 90 kraj-ezárta becsült ingatlanai 1880-dik év február 23-kán és 1880. március 24-én Szász-Erked községi irodájában, Magyar Sándor 5735 ft-ra becsült ing. 1880. márc. 12-én Nyárádtőn, Bayer András 396 ft 11 kr-ra becsült ing. 1880. febr. 23-án és 1880. márc. 23-án Völczön, Precuss Fracille 601 ft 80 kr-ra becsült ing. 1880. márc. 1-én és 1889. apr. 1-én a bangárdi irodában, Miklós Ilona 772 ft 36 kr-ra becsült ing. 1880. márc. 8-án és 1880. apr. 8-án a b-hunyadi tkvi irodában, Osváth Dénes 300 ft-ra becsült ing. 1880. márc. 23-án és 1880. máj. 12-én Szent-Háromság-on és Nikolas Juon 391 ft-ra becsült ing. 1880. márc. 10-én és 1880. apr. 10-én Csák-lya községi árvereztetni fognak.

NAPI HIREK.

Helyi hírek.

— **Lapunk szerkesztőjének** egész-ségi állapota annyira javult, hogy naponként elhagyhatja az ágyát, de a lap szerkesztésében csak néhány nap múlva vehet részt.

— **K. Papp Miklós**nak mindenféle nagy részvétellel és megütközéssel fogadtok haláláról a család gyászjelentés így szól: K. Papp Miklós szül. Szabó Pepi, a maga; és gyermekei: Ilona, Erzsi, Ernő és Kornél; nem különben számos rokon nevében, a szív egész fájdalommal jelenti, hogy a drága férj, apa, rokon és barát K. Papp Miklós a „Magyar Polgár“ szerkesztője, a „Petőfi társaság“ és Kemény Zsigmond-társaság tagja, Kolozsvár városi vál. bizottsági tag 42 éves korában, folyó hó 12-én, d. u. 3 órakor 6 heti súlyos szenvedés után meghalt. Földi részei folyó hó 15-ikén, vasárnap, d. u. 4 órakor fognak rom. cath. szertartás szerint a kiltörda-

utcai 13 sz. háztól örök nyugalomra kísértetni. Lelkéért az engesztelő szent mise áldozatok fol-yó hó 16-án, hétfőn, d. e. 10 órakor fognak a Kegyesrendiek beltordautasai templomában az egek Urának bemutatni. Mely mindkét végtsz-tesség-tételre rokonok és ismerősök szomoruan meghívattak. Áldás emlékezetén! Kolozsvárt, 1880. február 12.

— **K. Papp Miklós** betegsége tífoidob-bal kezdődött. Még a Szamoson dynamittal esz-közölt robbantások alkalmával egy izben meg-hűtötte magát; Karáesony másodnapján édes anyja temetésén ezt újabb hullésnek fokozta s et-től kezdve mind panaszkodott az oldalnyílások miatt. Január 2-án kénytelen volt aztán lefeküdni s orvost hívatni; a tífoidobban aztán szeren-esésen kiállotta a crisis-t, de január vége felé al-vesti bántalmakkal komplikálódott betegsége. mik-ből aztán csakhamar hűgylőlyag- és veselőb fejlett ki. Ezek aztán hevesen megtámadták a már-is elgyengült beteget, sőt nemskára egy beál-lott strictura miatt a szenvedőnek vére is inficiá-lódott. Ekkor ilyen komplikált bajok mellett a gyógykezelő orvosok is a legnagyobb aggoda-lommal néztek a különböző kórok lefolyása elé s igyekeztek minden eszközt felhasználni, melyet a tudomány rendelkezésükre bocsát. De már többé semmi sem tudott segíteni, hasztalan volt minden kísérlet.

— **K. Papp Miklós** tegnap bekövetke-zett halála mely benyomást és részvételt keltett városzerte és fog kelteni bizonyára a további körökben is. A mint a népszerű szerkesztő kinos halálküzdelem után utolsó lehel, kimúltának híre villámgyorsan futotta be az egész várost; a vá-rosházán mint városi képviselő elhunytakor min-dig azonnal kitűztetett a gyászlobogó, valamint a Kolozsvári Körből is, melynek tagja volt. A családhoz azonnal érkeztek mindenfelől a rész-vételjes nyilatkozatok és kérdézőködések s nem volt közeli vagy távoli ismerős, jóbarát vagy el-lenség, ki mely megmatotissággal ne fogadta vol-na a gyászhi. Egyébiránt az orvosok és esa-ládbeliek már napok óta lemondtak minden re-ményről; a beteg, ki az utóbbi időben iszonytan szenvedett, már a két utolsó héten gyakran el-vesztette eszméletét úgy, hogy még legbensőbb barátait, sőt rokonait sem ismerte föl; mindazon-által végleg szerdán este hagyta el őntudata, s aztán nem is tért többé vissza. Maga a beteg is, különben, annyira el volt készültve a szomo-ru kimenetelre, hogy már a „Proletárok“ első előadása alkalmával táviratilag gratulálván Csiky Gergelynek, táviratát úgy írta alá, hogy: „Hal-doklő pályatársad.“ A mint szerdán elvesztette őntudatát, kezdetét vette a szívzakgató halál-küzdelem, mely aztán tegnap délutánig tartott; délbén 12 óra tájt feladták neki az utolsó ke-netet, az orvosok minden reményről lemondva eltávoztak, csak neje és öz. Merzáné, rokona maradtak a baldoklő ágya mellett. Déltűn 3 órakor aztán bekövetkezett a catastropha.

— **Színházunk** választmányja tegnap tar-tott r. havi ülésében többigen fontos határozatot hozott, melyekről röviden megemlékezni köteles-ségünknek tartjuk. A mi illeti az új társulatot: szervezése, az igazgatóság jelentése szerint, be-fejezettnék tekinthető. A főbb tagok a követke-zők: 1. Nők: Farkas Irma, Boér Emma, Kéler Ilona, Krasznainé, Gerő Lina, Boér Hermin, Kö-rösinné, Pálmai Ilka, Erdélyi Marietta. Függetben áll az ügy Ramazetter Jolánna, márciusi ven-dégcsereplésének eredményéhez képest Xántus-né D. Gabriellával és egy másod népszimmi-ékesnővel. 2. Férfiak: Szentgyörgyi, Mátrai, Szacsvai, Kassai, Gabányi, Szombathelyi, Gyenes, Krasznai, Somló, Szilágyi Béla. Függetben áll a lyrai szerelmes és népszimmi-ékes kérdése. A kar 12—12 tagból áll, a zenekari teendőket pe-dig a conservatorium végzendő, 14 általános szerződöttet zenészszel és saját tagjai közremű-ködésével gondoskodván kötelezettsége bevéltá-sáról. A művezetés kérdése még nem jutott meg-oldásra s az igazgatóság egyik közelebbi ülésén fog e tekintetben előterjesztést tenni. Ily sze-mélyzettel — mely talán még igen is nagy — és tapintatos vezetéssel mindenesetre remélhet-jük a jövő év sikerét, a 10 hónapos sasion, a megállapított számn előadások (hetenként 6) ki-látást nyújtván arra, hogy a közönség érdeköl-dése fokozódni s nem apadni fog egyik fontos n e m z e t i i n t é z e t ű n k i r á n t. — Az új társulat szilárdaságát nagy mértékben fog-ja növelni az is, hogy a szerződések (elvégre) a nyugdíj intézetre való tekintettel köttetnek a tagokkal s miután a nyugdíj tőke már 5000 frton (a Széchenyi-alappal 6600 frton) felül haladt, e tekintetben is jobb jövőnek nézhetünk elébe. Ugyane választmányi ülés adta meg az igazga-tóságnak a felhatalmazást, hogy a szerződött ta-gokat, május elejétől számított hat hétre szabad-sághassa, a bécsi népszimmi-é-expeditió végett, e hathét alatt a vállalkozó hordozván majdnem egész társulatunk fizetési terheit. Az ez évi gázi-szűnet tehát máj. 1-től júl. végéig fog tartani s így teljes három hónapig fognak az aug. 1-jén megnyitandó sasionra, közönség és társulat, ké-szülődhetni. A választmány, ezeken kívül, több pénzügyi és gazdasági ügyet látott el, s bizott-ságot nevezett ki a színházi törvények átvizs-gálására és megújítására; — mi pedig óhajunk, hogy elvégre kezdetét láthassuk színházunkra nézve az oly régideje várt és óhajtott jobb na-poknak.

— **A jótékony nügylet** körében nagy a mozgalom, a leleményes női fejek kivitték te-rvét a nagy hadjáratnak, melylyel március ele-jén három nap alatt megfogják hódítani azt a birodalmat, mely a szív-ország tőszomszédjában terül el, s melynek neve: Zseb. Jelmezek, ár-u-csarnokok, vásári czikkek — most csak erről foly a szó nappal és este s talán még az álom-képek is, melyek szépeinket meglátogatják, ezek-ből vannak összerakva. Még oly meglepetés is készűl, melyhez az eszközt — de csit! a meg-lepetés maradjn meglepetés, majd meglátjuk a tárlaton.

— **A Magyar Polgár**, K. Papp Mik-lós halálával egyelőre még nem szűnik meg, hanem az elhalt hozzátartozóinak megállapodá-sához képest ideiglen továbbra is Hegyesi V., a lap belmunkatársa állítja össze, mint az elhunyt szerkesztő betegsége alatt, a lap tartalmaért ma-gánosokkal és a hatósággal szemben ugyancsak nevezett belmunkatárs levén felelős.

— **Emlékeztetés találkozóra.** A hely-beli unitárius iftanodában 1863-ban végzet-keket nehányan emlékeztetni kívánjuk, hogy e 15 év multára határozott találkozás napja, jelen évi m á r c z i u s 15-e közeleg. Reméljük, hogy a 28 számból egy sem fog hiányzani.

— **A márcz. 15-iki** ünnepélyt rendező bizottságot — vasárnapra febr. 15-én d. u. 5 órára — az ügyvéd Ábrahám Antal iroda-he-lyiségében (piacz-tér Folly-ház) tartandó gyűlé-sre tisztelettel meghívom. Kolozsvárt, 1880. febr. 12. Deáky Albert, elnök.

— **A kolozsvári kereskedelmi** és Iparkamarától vesszük a következő értesítést: A fogarasi állami ménesuradalom igazgatósága köz-hírré teszi, hogy az azon uradalom magtáiraiban fekvő gabonaneműk f. é. február 26-án d. e. 11 órakor az igazgatóság helyiségeiben írásbeli ajánlatok útján el fognak adatni. A közelebbi feltételek a helybeli kereskedelmi és iparkama-rirodájában megtekinthetők.

Hazai hírek.

— **Gyászhi.** A marosvásárhelyi királyi törvényszék tagjai részvétellel és fájdalommal je-lentik, hogy szeretve becsült pályatársuk: Fekete Károly, királyi törvényszéki bíró folyó hó 7-én este 7 órakor, életének 64-ik évében jobblétre szenderült. A rokonszenves ember, jó hazafi, szorgalmas, tevékeny és igazságos bíró, őszin-tén hiv barát és pályatárs sok évi munkásság után, pihenni száll a sirba, hová f. hó 9-én d. u. 2 órakor fog kikísértetni. A béke és hiv em-lékezet őrendik porait! Maros-Vásárhelyt, 1880. február 8-án.

— **Az aradi színtly-gyámlító** egylet azt határozta, hogy végleg elejti az operát. Szer-ződött azonban egy erős drámai és operetttár-sulatot, havi 4000—4500 ft fizetéssel. Blaháné asszony föllepteinek bérletéből az aradi színház 2383 ft-ot vett be.

— **Az állandó színház** létesítése érde-kében N.-Váradon a B. szerint tlvös és eredmény-es agitáció folyik városzerte, s közönségtünk kivétel nélkül meg van győződve, ennek szükségessé váltáról, és az óhajtasnak megfelelőleg nyilatkozik az áldo-zatkészség is. Az állandó színház eszméjéért lelke-sztől buzgalkodók, magán körben aláírási ivatek kö-röznek, mely aláírási ivatek az állandó színház építésére pár nap alatt már is tekintélyes ősz-szeg: 20,000 ft gyűlt egybe, s olyan egyének-től, kik a nyári színházra mit sem voltak haj-landók ajánlani.

— **A tervezett Bem-szoborra** vo-natkozólag a következő sorokat tettük: Ki-m u t a t á s az 1868-ik évi szeptember hó 30-tól, mint a keletkezés idejétől az 1870-ik évi január hó 19-ig bezárólag és így 11 év, 3 hó és 19 nap alatt a „Bem-szobor“-alap javára történt bevételekről és annak terhére tett kiadá-sokról. B e v é t e l: Adakozások és ezelra rész-ben rendezett táncvígalmak, zene és ének-es-télyekből a haza különböző részeiből 10,367 ft 46 és fél kr. Fennebbinek takarékpénztárilag tökésített kamataiból 6578 ft 15 kr. Összesen 16,945 ft 71 és fél kr. — K i a d á s: Melynek tételeit legnagyobb részben a vállalkozóknak már előlegezett összegek képezik — térsen 8912 ft 28 kr. A helyi takarékpénztárban el-helyezett összes alap készletet térsen 8033 ft 33 és fél kr. — Marosvásárhelyt, 1889. jan. hó 19-én. — Csiki Károly, szoborügyi pénz-tárnok.

— **Magyar- finn házasság.** A F. L.-ban a következő sorokat olvassuk; Hymenhir érkezett, még pedig egy derék hazánkfáról, messze ésa-ki rokonaink közül. Dr. Szinyei József, a tudós fiatal nyelvész, ki máregy éve Helsingforsbanidő-zik, az életben is feltalálta a finn atyafiságot, melyet csak a tudományban keresett. A finn fő-városból tudósitanak, hogy január 22-kén tar-totta eljegyzését Rosendahl Hilma kisasszony-nal. Menyasszonya a helsingforsi finn színhá-znak egy fiatal tagja, s egy tammerforsi előke-lő család leánya; arczképe hódító bizonyosság rá, hogy a finn nők a magyaroknak nemcsak nyel-ve, hanem szépségre és bájra is rokonai. A ki-tűnő nyelvtelgi ifj leány már nagy buzgalom-mal tanul magyarul, természetesen dr. Sziniei és Almbeg nyelvtanának abból a részéből, me-lyet Szinyei írt. Az eljegyzésükről szétküldöt

jelentés így hangzik: „Hilma Rosendahl, toht, J. Szinyei Kihloissa.“

Vegyes hírek.

— **Isszonyu szerencsétlenség** tör-tént vasárnap Konstantinápolyban. Egy távirati hír szerint a Boszporusban lévő Beikos helység laktányja összedőlt. Kétszáz katona és tiszt halva maradt; háromszázan sérülést szenvedtek.

— **Az angol élelmesség.** A Tunde-ler nevű hadi hajó egyik nagy ágyuja tavaly szétpattant, mi miatt több matróz életét vesz-té. Ez eset nagy feltűnést okozott a szakkörökben s vizsgálatot indítottak arra nézve: mi volt oka a szétpedésnek? E z e lő ből az illető ágyu pár-ját elvitték Woolwich-ba s ott két hónapon át mindenféle kísérleteket tettek véle. Végül meg-töltötték két annyi puska porral s ezzel szeren-esésen kivégezték. Most el kell repednie, mon-dá az egyik tiszt. S u g y lő n; elrepedt. Ez a tréfa 6000 fontba s egy becses ágyuba került. Néha ilyen az angol élelmesség.

— **Ki tudja?** Bécsben történt, hogy egy szinpadiherezgnővelszakácsnéja gorombáskodott: a miért a színész nő elcsapta őt. Még az nap elment a cseledszerző intézetbe s ott panaszkod-tott elcsapott szakácsnéja fölött. A cseled szer-zőné erre a következőt mondá: „Hát goromba volt? Hja persze, ő nem sokra becsüli a színész-nőket. Az igaz, hogy ma csak szakácsné, de ki tudja mi lehet még ő is! — A színész nőnek e beszéd épen nem bízeltet.

A KELET magán távirata.

Feladatott Budapeston febr. 13. 1 ó. 45 p. éjjel.

Érkezett Kolozsvárra, febr. 13. 1 ó. 50 p. éjjel.

Az Italia irredenta agitatójára való tekintetből kormányunk a hadesapatokat Dél-Tirolban megerősítette. Ezáltal azon-ban nem érintetik Olaszországhoz valóba-rátságos viszonyunk. Az a hír, hogy az Irredenta Déltirol ellen puccsot intéz, alaptalan.

IDEGENEK KOLOSVÁRT

— Febr. 12. —

Biasini szálloda.

Tóth Bertalan gazdatiszt Krasznáról. Fe-kete Manó utazó Budapestről. Erdély Marika színész nő N.Váradról. Naláti Géza birtokos Gyulatelkéről. Kendeffy Gyula birtokos M.-Órből. Bodor Bertalan Sz.-Ujvárról. Berger Jakab gazda-tiszt M.-Vásárhelyről. Gücs János Szegedről.

Nemzeti szálloda.

Freyer S. és neje Ujvidékről. Moldován G. tanfelfügylő Tordáról. Roth Lajos utazó Budapestről. Fröhlich S. utazó Bécsből. Gróf Bethlen Andor Budapestről. Weisz Leo kereskedő Deb-reczenből. Fried Jakab kereskedő N.-Váradról. Guttmann Bertalan utazó Budapestről. Wolf H. kereskedő Bécsből. Gróf Zichy István Gráczból, Báro Kemény Gerő.

Hungária szálloda

Veres Dénes alispán Tordáról.

Pannonia szálloda.

Friedmann Ákos kereskedő Budapestről. Nagy Lajos, Bayer Gyula birtokosok Bádognól. Stern Albert birtokos Telegdről.

Heti vásár.

— Kolozsvárt 1880. év febr. 12-én. —

A mai heti vásár valamivel látogatottabb és élénkebb volt, mint voltak a közelebbiek. Számos gabonával terhelt szekér jött, különösen Torda-ról. A fa- és szénapiacson a Kolozsvár vidékének gazdái foglalták el a tért. A gabonának jó ára van. Majorságban feltűnő kevés volt a beho-zatal. A fa ára jót szállott 2 ft 40 — 3 frton lehetett venni egy szekér fát, A széná, szalma ára még mindig magas: egy közönséges szeke-recske széná 6—7 ft, szalma 3—4 ft-egy zsúp szalma 3—4 kr.

Gabona árak

— méter mázsa szerint. —

Tisztbuzza 13 ft 50 kr. Rozs 8 ft 50 kr. Kukoricza 7 forint 20 krajczár. Zab 7 ft 30 krajczár.

Sertéspiacz

— febr. 11-én. —

Az árak folytonosan emelkedők. Volt el-adó sertés mintegy 130 darab, eladatott 70 db, a kövér dbja 42—65 ft, sovány drbja 18—26 ft, malacz 9—14 ft.

Barompiaez.

Eladatott 98 darab. Borjus tehén 8 darab párja 130—150 ft. Tehén 35 darab, párja 100 —140 ft. 2 éves tinó 6 darab, párja 43—55 ft. 1 éves tinó 23 darab, párja 30—42 ft. Ökör 2 darab, párja 180 ft 2 éves tulok 5 db,

párja 50—75 ft, 1 éves tulok 11 drb, párja 35—60 ft.

A mai gyenge barom-vásár a Tordán folya-mathban levő országos vásárnak tulajdonítható.

Nemzeti színház.

Bérlet 122-ik szám.

Kolozsvárt, pénteken, 1880. febr. 13.

NINISS.

Vigjáték, énekekkel 3 felv. Irta: Hannequin és Milland. Zenéjét szerzé: Brand. Fordította: Rá-kosi Jenő. Rendező: Molnár.

Kezdeté 7 órakor.

A budapesti árutőzsde hivatalos

árjegyzetei.

1880. év Február hó 12-ről.

	Minőségi súly Hectoliterenként	Ara 100 hlgr.-nak		
B u z a :	klgr.	frt. kr.	frt. kr.	
Bánsági . . .	72-8—74-6	—	—	—
Tiszavidéki . .	76-4—78-3	14 15.	—14 50.	
" . . .	72-8—74-6	—	—	—
" . . .	76-4—78-3	14 25.	—14 60.	
Pestvidéki . .	72-8—74-6	—	—	—
" . . .	76-4—78-5	14 —.	—14 35.	
Fehérmegyei .	72-8—74-6	—	—	—
" . . .	76-4—78-3	12 25.	—14 60.	
Bácskai . . .	72-8—74-6	13 65.	—14 80.	
" . . .	76-4—78-5	—	—	—
R o z s :				
Magyar . . .	70 —72	10 40.	—10 60.	
Á r p a :				
Takarmány . .	60 —62	7 50.	—7 75.	
Malata . . .	62 —63-7	8 15.	—10 75.	
Z a b :				
Magyar . . .	36-4—40-1	7 40.	—7 65.	
Tengeri:				
Bánsági . . .	—	8 —.	—8 05.	
Másnemű . . .	—	7 95.	—8 —.	
R e p c z e :				
Káposzta . . .	—	—	—	—
Bánsági . . .	—	—	—	—
K ö l e s :				
Magyar . . .	—	7 85.	—8 75.	
" . . .	—	8 10.	—8 40.	
S z o k v á n y :				
B u z a t a v a s z r a				
szállítandó . 74-7.		14 55.	—14 60.	
B u z a S z e p t . — O k-				
tób. szállítandó . .	—	—	—	—
R o z s t a v a s z r a s z á l . 69-2		—	—	—
Tengeri Máj.—Jun.				
szállítandó . . .	—	8 75.	—8 80.	
R e p c z e k á p o s z t a				
Augst.—Sépt.				
szállítandó . . .	—	—	—	—
R e p c z e b á n s á g i				
Jul.—Aug. sz. . .	—	—	—	—
S z e z s (nyers) 100				
lit. százalékként . .	—	33 s fél	—34 s fél.	

HIVATALOS ARFOLYAMOK

a budapesti áru- és értéktőzszen 1880 feb-

ruár 12.

Magyar aranyáradék	100.70
Magyar vasuti kölcsön	117.50
Magyar kel. vas. államköt., I. kibocsátás	78.75
Magyar kel. vas. államköt., II. kibocsátás	93.—
Magyar kel. vasúti államköt., 1876. évi	81.50
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	117.—
Magyar szőlődezsma váltásági kötvény	90.60
Magyar földterhermentesítési kötvény	89.25
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	86.—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	88.—
Temes-bánati földterherm. kötv. záradékkal	86.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	88.25
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Osztrák járadék papírban	70.30
Osztrák járadék ezüstben	71.50
Osztrák járadék aranyban	84.50
1860-iki államsorsjegyek	130.—
Osztrák-magyar bankrészvény	838.
Osztrák hitelintézet részvény	272.—
Magyar hitelbank-részvény	299.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	547.
20 frankos arany	985.
Német birodalmi márká	57.70
London (3 havi váltókért)	117.—

A „KELET” NYOMDÁJA

LEGUJABB IZLES SZERINT ÖNTÖTT BETŰVEL

elvégez helybeli és vidéki megrendelésekre mindennemű nyomdai munkákat.

Folyó-, röpiratokat, rovatos iveket, körleveleket, alapszabályokat, gyászjelentéseket, névjegyeket, bolti árjegyzékeket, árucikk-borítékokat, számlákat, baroműtleveleket, vásárcédulákat, báli meghívókat, tánczrendeket, mindennemű hivatalos nyomtatványokat

a papírnak gyári áron való számítása és szorosan véve csak a munkadíj hozzászámításával.

Nyomdahelyiség: FÖTÉR, 4. SZÁM.

Pontosság, izlés, olcsóság! a jelszavunk.

(30) 35—*

A MAROSLUDASI

KISEGÍTŐ TAKARÉKPÉNZTÁR- SZÖVETKEZET

évi rendes közgyűlését

1880. február hó 31-én délelőtt 8 órakor tartja meg a „Társalkodó” helyiségében, melyre úgy a részvényes, mint a többi tagok egész tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgató bizottságnak jelentése a le.olyt 1879-ik üzleti évről és működéséről.
2. A elügyelő bizottmányának jelentése az 1879. évi működéséről, úgy szintén az évi számaoásoknak és mrllegnek, nemkülönben a nyereség felosztását tárgyazó indítványának megvizsgálásáról.
3. Az igazgatóság 2. kilépő tagja helyett újak választása (alapszabály 35. §.)

(3—3)

Az igazgatóság.

Könyv-mű és zenemű raktár.

Bárhol megjelent és bárki által hirdett bel- és külföldi könyv és zenemű azonnal kapható vagy megrendelhető a leggyorsabban.



a plébánia épületben a piacon templommal szembe.

(18—*) ZONGORA és HARMONIUM RAKTÁR. (36)

Demjén

m. kir. egyetemi könyvkereskedésében kaphatók:

Beöthy Zsolt.

A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése. I. A legrégibb időkől Kisfaludy Sándorig 2 frt
II. Kisfaludy Lárolytól mostanig, 1820—, 1 frt 80 kr.

IMRE SÁNDOR. A nyelvész és az általa a nyelv épségének fentartása 30 kr.

MADÁCH IMRE összes művei. Kiadta Gyulai Pál. 3 kötet 7 frt 50 kr., díszkötésben ára 10 frt.

TORMA JÓZSEF. Oklevelezési naptár. (Calendarium diplomaticum.) A középkori, főleg hazai oklevelekben előforduló keltek meghatározására. A szerző halála után kiadta Tormai Károly, ára 2 frt. A törvényeszközi orvostan alapvonalai, különös tekintettel a büntetőtörvénykönyvre, 3. rt.

BELKY

Budapesti Szemle. 1880. 1. füzet 2 frt.

Magyar Lexicon. Szerkeszti Somogyi Ede, egy füzet 30 kr.

Olcsó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 92 füzet.

Bolond Istók naptára 1 frt.

ARANY BIBLIA legnagyobb művészek képeivel, egy füzet 1 frt 20 kr.

Törvények 1879. 8-ad kötet 3 frt 40 kr. Zsebkiadás 3 frt 40 kr.

Fésüs Közigazgatási jog. II-ik kiadás 3 frt 60 kr.

Ország Világ. Képes lap a magyar művelt közönség számára, minden füzet 40 kr.

Uj magyar dalok.

Székely Katalin

Lukácsy operettjének eredeti dalai, szerző Erker Elek, 10 népdal 1 frt 50 kr.

8 eredeti dal.

Irta Allaga Géza, Blahánának ajánlván, 1 frt 50 kr.

Ágnes asszony.

Lukácsy Sándor legújabb népszínművének összes dalai. 1. Egy virág volt. 2. Ritka árpa. 3. Találják. 4. Fehérváron szép az élet. 5. A kis leány kertjébe. 6. 5-ik n. Bácsitól. 6. Ezerével terem nyáron. Szentimray Elemértől. 7. Ez a kis leány éli világát. 8. Hogy elcsaptak. 6. Jaj de búsan jön. 10. 10. Eszemadta. Énekhangra és zongorakísérettel vagy zongorára külön.

Notás Kata

Györi Vilmos népszínművének 12 eredeti dalai, szerző Szentimray, 1 frt 50 kr.

A VERES HAIU

Lukácsy Sándor eredeti népszínművének közkeletűségi dalai 1 frt.

CSIRKEFOGÓ.

1. Hótól teher. 2. Fürge mosó lány. 3. Lekaszáltak már. 4. Ha szavaid. 2. Édes anyám. 6. Kicsi lány. 7. Csilla legény. 8. Titkon nyílik. 9. Kétszer is nyit. 10. Jaj be édes. 11. Csöndes estén. 12. Az én ruhám kanavász. — Énekhangra zongorakísérettel vagy zongorára külön 1 frt.

VÁLOGATOTT DALOK a legkedveltebb népszínművekből. Huszárcsinyból. 1. Huszár vagyok. 2. Ha te elmegy. 3. Sárga csikó. Tündérlakból. 4. Jer szívemhez. 5. Mariskám. Csikósból. 6. végig mentem. 7. Azért hogy hend. 8. Beszegődtem Tarnócára. Malom alattól. 9. Volt szeretőm. 10. Ennek a legénynek. — Énekhangra zongorakísérettel vagy zongorára külön 1 frt.

Evő-eszközök

britannia-ezüstből.

Egy birminghami angol gyár megbízása folytán bámulatos olcsó britannia-ezüst eszközök nagy készletben kaphatók csakis

Gutmán A.-nál

Budapesten, dohányutca 18-dik szám.

A következő evőeszközök, n. m.:

- 6 darab evőkanál
- 6 „ kés valódi angol acézból,
- 6 „ villa (mindegyik egy darabból),
- 6 „ kávékanál,
- 1 „ levesmerő-kanál,
- 1 „ tejmerő-kanál,
- 6 „ ezüst tálcza.

Összesen 32 darab csakis 5 frt 60 krajczárjával kapható csakis Gutmán A.-nál, dohányutca 18. szám. (34) 27—52

Videki megrendelések utánvétellel pontosan eszközöztetnek.

OPELIK A.

ajánlja mindenféle hirdetések bel- és külföldi lapokban felvételére az 1858-ban alapított

HIRDETÉS-KÖZVETÍTŐ IRODÁJÁT

Bécsben stadt Stubenbastei Nro 2. (A Wollzeile Nro 36 szöglet háza.)

A megbízások pontos kivitelében biztosítást nyújt ezen osztrák Magyarországnak ilyenmű vállalatok legöregebb czége általánosao elismert pontossága és szoliditása által. (32) 17—*

Ar- és költségjegyzékek ingyen s bérmentesen küldetnek meg.

ROYKÓ VICTOR

(58) tiszaujlaki gyógyszerész 5—24

fehér, barna és fekete színű
közkeletű magyar bajusz-pedróje.

Hamis készítményeket elkerülendő, figyelmeztetik a t. vásárló közönség, hogy mindenki csak a Roykó Victor gyógyszerész készítményét kérje és fogadja el, melynek aobozai kívül piros, belül a fedélben pedig kékszíntű betűkkel, a készítő névairásával vannak ellátva.

Ezen már 60 év óta országoserte keresett és számtalanszor kintnőnek ismert készítmény kiváló jó tulajdonainál fogva minden várt igényeknek megfelelő soha ki nem szárad, a bajusz szálait nem tépi és nem törli, sőt azoknak szaporítására és tökéletes kifejlődésére szolgál. Nagy doboz 35 kr. kicsiny 20 kr. Kapható fúti egyedüli készítőnél, valamint az ország több gyógyszerészei, kereskedői és fodrászainál. Viszont eladók a megrendelt mennyiséggel fokozatosan emelkedő illó szálalékokat és 24 nagy, vagy 36 kis doboz vételénél már bérmentes be- küldést kapnak.

Nyomatott a „KELET” nyomdájában Kolozsvárt.

Hutflesz Károly

KOLOZSVÁRT,

(17—*)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénznemeket, s leszámítól escomptírt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű fizetéseket.

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

Fűszertárát, bőrkereskedését,

ugy saját gő- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitélő minőségű

fagygyugyertya és szappan-gyártmányait. (21)

FERENCZI IGNACZ



Kolozsvárt, főtér 25. sz.

ajánlja dúsán ellátott

kész férfi, női- és gyermek cipők
raktárát.

Legújabb nagy választékban, pontos szolgálat és jutányos árak mellett, mindennemű megrendelések legrövidebb idő alatt teljesíttetnek.

T. cz. vidéki megrendelők részére mérték cipő, vagy számszerint teljesíttetnek.

(24)

(23—52)



(15)

6—16

Sirop de Quinquina ferrugineux de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris.

VASTARTALMU CHINASZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészektol.

A China-héj egyike a legkittinőbb erősítő szereknek, a minőkkel az orvos kimestár rendelkezik. Hatályos elvei itt a vassal legoldhatóbb alakban egyesítvük e szert tehát gyöngye nők és gyermekek is könnyen megemészti. Különösen eredménydusan alkalmaztatik a sápkór, vérszegénység s a havi tisztulás, rendtelenség eseteiben. Üdítő éltet személyeknek, a kik ismét erőre óhajtanak vergődni, leguolegebben ajánlható e szer.